

Behandling med Methotrexat

Du har fået tilbudt behandling med lægemidlet Methotrexat (MTX).

Methotrexat tilbydes til børn og voksne patienter med autoimmune sygdomme som psoriasis, psoriasisgigt, leddegigt, svær eksem og nogle bindevævssygdomme.

SÅDAN VIRKER LÆGEMIDLET

Methotrexat hæmmer de mekanismer i celledelingen og immunsystemet som gør, at din sygdom er aktiv.

SÅDAN FOREGÅR DEN MEDICINSKE BEHANDLING

Du skal tage MTX enten som tablet eller indsprøjtning (injektion) 1 gang ugentligt på en fast ugedag. Det er bedst at tage det om aftenen for at undgå den kvalme, som ellers kan forekomme, efter at du har indtaget medicinen.

Vi hjælper løbende med at justere dosis i forhold til din sygdomsaktivitet, så du får den lavest mulige dosis, der har effekt.

Virkningen af Methotrexat sætter ind efter nogle ugers behandling, men du kan først forvente fuld effekt efter 6-12 ugers behandling. Behandlingstiden vil oftest være måneder til år.

Tag ekstra folinsyre

Vær opmærksom på, at MTX hæmmer B-vitaminet folinsyre. Du bør derfor tage et ekstra tilskud af dette vitamin hver uge. Tag vitaminet forskudt for MTX, så du fx tager MTX om onsdagen og folinsyre 5 mg fredag morgen.

Fakta om Methotrexat

MTX er ikke kemoterapi

Methotrexat er opført i Lægemiddelkataloget som en kemoterapi, fordi MTX i meget store doser kan anvendes som en kemoterapi ved visse kræftformer. I små doser på 25 mg per uge, er MTX ingen cellegift og har ingen kemoterapivirkning.

MTX påvirker ikke sårheling

MTX-behandling påvirker hverken helingen af sår i huden eller af knogler. Alligevel er det en udbredt misopfattelse, som patienter ofte møder.

Du kan godt blive vaccineret, selvom du får MTX

Der er ingen officielle anbefalinger i forbindelse med vaccination og brug af MTX. Du kan uden videre få influenza-vaccine eller vaccine uden levende virus. Skal du vaccineres med levende organismer, kan du eventuelt holde en pause med MTX 1 uge før og 2 uger efter, fx ved vaccination mod gul feber, tuberkulose, skoldkopper, mæslinger, fåresyge, røde hunde, tyfus eller kolera.

Du kan godt gå i svømmehal

MTX udskilles ikke i sved. Du skal derfor ikke tage særlige forholdsregler ved brug af svømmehal, varmtvandsbassiner eller ved at gå til massage.

BIVIRKNINGER

Som mange andre lægemidler kan Methotrexat have bivirkninger. Bivirkningerne er ofte afhængige af, hvilken dosis du får.

Nogle bivirkninger mærker du selv:

- maveproblemer, fx nedsat appetit, kvalme og diarré
- sår i munden
- udslæt eller kløe i huden

- Methotrexat kan desuden påvirke dit immunforsvar, så du har lettere ved at få infektioner.

Andre bivirkninger mærker du ikke selv:

- Methotrexat kan hæmme dannelsen af blodplader samt hvide og røde blodlegemer. Derfor er det nødvendigt, at du regelmæssigt får kontrolleret blodprøver.
- Methotrexat kan påvirke leverfunktionen, som vi derfor også kontrollerer.

KONTROL

Få taget blodprøver før hver kontrol

Under behandlingen skal du møde til regelmæssig kontrol af effekt og eventuelle bivirkninger.

Du skal have foretaget blodprøvekontrol hver 14. dag de første 2 måneder efter behandlingsstart. Herefter hver 3. måned.

Du skal altid få taget blodprøven inden du tager næste dosis Methotrexat. Det vil sige, at hvis du skal tage Methotrexat tirsdag aften, så skal du få taget blodprøverne enten samme dag eller dagen før – altså om mandagen eller tirsdag morgen.

Du kan selv afgøre, hvilken ugedag det passer dig bedst at få taget blodprøver og dernæst tage Methotrexat, bare du følger den rækkefølge, vi har beskrevet her.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Kontakt straks din læge ved for stor dosis

Hvis du ved en fejl kommer til at tage for meget medicin, skal du henvende dig til din egen læge eller hudlæge samme dag.

Spørg din læge, før du tager anden medicin

Hvis du skal bruge anden medicin, fx håndkøbsmedicin, mens du er i behandling med Methotrexat, skal du først tale med din læge. Specielt skal du undgå præparater, der indeholder

acetylsalicylsyre, fx Hjertemagnyl®, Kodimagnyl® og Treo®

- undgå NSAID-præparater, der bruges mod smerter og gigt, fx Brufen®, Ibuprofen og Ipren®.
- undgå sulfapræparater og medicin, der indeholder trimethoprim.

I stedet kan du bruge præparater med paracetamol, fx Panodil®, Pamol® og Pinex®.

Undgå graviditet

Methotrexat kan give fosterskader. Både kvinder og mænd i den reproduktive alder skal derfor bruge sikre præventionsmidler under og op til 3 måneder efter afsluttet behandling med Methotrexat. Du må desuden ikke få Methotrexat, hvis du er gravid eller ammer.

Vær forsigtig med at indtage alkohol

Både Methotrexat og alkohol påvirker leveren. For at mindske risiko for leverskader, bør du være forsigtig med at indtage alkohol og hvis muligt helst undgå det eller begrænse indtaget til 3-7 genstande om ugen.

Kontakt din læge ved infektion

Methotrexat kan påvirke dit immunforsvar, og du kan have lettere ved at få infektioner. Får du en infektion skal du kontakte os eller Lægevagten.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Afdeling for Hud- og Kønssygdomme

Tlf. 97 66 66 60

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag 8.00 – 9.00